

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és gazdasági hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 kor., fél évre 4 kor., egyes szám 20 fillér.

Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:

BALKÁNYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Laptulajdonos és kiadó:

Muraszombati Gazdaszövetség.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos péltisor egyszeri hirdetésnél 60 fillér.

A sor duplán számít, ha benne alduzott szó van.

Nyitlert sora 80 fillér.

Közönségünkhöz!

A rettenetes világréngésben, ebben a szeméink előtt lefolyó világháborúban, melyet ellenfeleink ránk zúdítottak, melyben hazánk oly mesés nagyszerűséggel állja az önvédelmi harcát, melyben apák és fiúk a páratlan hősiesség jegyében és fényével állanak őrt határainkon, sőt azokon túl hirdetik az egész világnak és az örök jövőnek a magyar erényeit, — csak a folyó évi október 13-án jutott a Muraszombati Gazdaszövetség abba a helyzetbe, hogy az ekkor megtartott ülés keretében gondoskodhassék azon eszközökről, melyeket a változott helyzet, a jelen parancsológazdálkodás elő ír.

Az idők nagyot léptek előre és sok mindent megváltoztattak bennünk. A tapasztalatokat azonban tettekre kell váltani. A hangzatos szótlanok kora letűnt. Az élet reális lett. S ebben a milieu-ben nekünk, bár szerényen, de minden tehetségünket, minden erőnket hazánk jelenlegi helyzetének oltárára kell akként lerakni, hogy minden csepp, minden molecula előnyére szolgáljon az értünk küzdőknek, de az itthon levő köznek is igazán hasznára váljék. Meg kell alapoznunk a jövő Magyarországot és már most megadni, megteremtteni mindazt, a mi annak nagyságához szükséges.

A lét, a boldogulás a vagyoni erő fokozásában is rejlik. És amit ez irányban itt a járási közületben jól és hasznosan elvégeztünk, az közvetlenül és közvetve is hazánk céljait szolgálja.

A már említett ülésen az a vélemény alakult ki és azt a járás összlakosságának az érdekében a Muraszombati Gazdaszövetség határozattá is emelte, hogy a magas Kormány által engedélyezett határok közepette és általa mindenkor megjelölendő mederben a legezlszerűbben és legézszerűbben kell vezetni a mezőgazdaságot, ipart és kereskedelmet.

Ezen eredeti célját a Gazdaszövetség akként fogja megvalósítani, hogy számolva tökérejelével és a rendelkezésre álló erővel a mai számmal a jelen lapot, a Muraszombati és Vidéke című heti lapot, mint laptulajdonos, saját kiadásába és szerkesztésébe átvette.

A Gazdaszövetség beleegyezésével a jelen lapot eddig a Vendvidéki Magyarosító Közművelődési Egyesület adta ki. Csak természetes, hogy ezen magas hivatású testület hivatalos céljaira a lap továbbra is rendelkezésre áll, miután segítő jobbát a fenti célok irányításában a Gazdaszövetséget mindenkor a legnagyobb örömmel látja. Sőt ezt kéri is.

Annak, hogy a lapot a Gazdaszövetség mint laptulajdonos saját kiadásába vette át,

czélja pusztán az, hogy a jelen háború folytán előállott helyzetben a fenti célokat a legintenzívebben szolgálhassa. És ezzel egy határkövet óhajt lerakni a lemult időkre. Oly határkövet, mellyel egyuttal elföldelve legyen minden személyi, társadalmi, politikai és mindenemü más ellentét. A nagy időkben megállt helyünket és leszűrődött az a régi igazság, hogy a teljes egyesülésben rejlik minden erő. Az az erő, mely alkotásokra, nagy tettekre képesít.

És erre az idő is megért. Járásunk, ugy derék népe, az összes lakosság — hála jó tanítóinknak és a velők karöltve működő minden más tényezőnek, — az a niveau-n áll, hogy a nemzetiség köpenyét magáról levette és szívben-lélekben, gondolatban és tettben igazán magyar. Magyar a vére, de magyar a szava is.

És itt most az a pillanat is, melyben ennek a jó járási magyar népek meg kell adni mindent, a mi őt arra képesíti, hogy a magyar vagyoni erő is lüktessen rajta és benne végig. Ez a feladat egy részében a Gazdaszövetségé, mely épen ezen lap révén fogja tagjait és a járás lakosságát is megismertetni mindazokkal a szükséges tudnivalókkal melyekre neki az egyéni és közvagyonosodásban szüksége van.

Ehhez természetesen viszont a gazdaszövetségi tagoknak is kell hozni áldozatot, mely ez idő szerint csak a tagsági díjak befizetésében és a befizetés pontosságában nyilvánul meg. S erre felkérem ezuttal is az összes tagokat. Az ülésen kifejezett óhajhoz képest a jelen lappeldányt megküldötte a Gazdaszövetség minden tagjának. Hogy ezt a jövőben tehesse, ahhoz az előbbi kérelem teljesítése az első kellék. A hozandó áldozat teljesítéséhez fog igazodni a Gazdaszövetség további irányu működése. A vagyoni erők fogják megszabni azt is, vajon ezt a lapot minden héten nyújthatjuk e tagoknak, vagy csak negyedévenként vagy évenként bizonyos alkalmakkal. Mind ezt befolyásolni fogják a nyomdai előállítási költségek, a papír és más körülmények is. A Gazdaszövetség meg előre a maga megjelölt utján és keresni fogja az érintkezést minden irányban a tagokkal, a hatóságokkal és az érdekelt tényezőkkel.

Ez okból és, hogy az akadályok elháríthatók legyenek még mielőbb minden a rendelkezésére álló erővel, kerjük az uttal összes tagjainkat, hogy szíveskedjenek a Gazdaszövetséggel tudatni, nem óhajják-e kedvezményes áron igénybe venni a lapot. A kedvezményes összeget is ahhoz képest szabhatjuk meg, ha az előfizetők számát tudjuk. Ezen bejelentés határideje folyó évi november 30-a.

Időnkint is a jövőben a lapot csak azoknak a tagoknak küldhetjük meg, akik

tagdijaikkal hátralékban nincsenek. A lapnak az egyes tagok részére való megküldése is csak azon óhaj teljesítése, hogy a tagok szellemi táplálékkal rendelkezzenek, viszont ebből megismerjék a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi tevékenységük helyes szabályait, a módot, melyet követve, munkájuk a legjobb gyümölcsöket megtéríti.

A közzgazdasági rovat a tagoknak rendelkezésére áll azon célból is, hogy az eladást vagy vételt kellően publikálhassák. És ebből fog tájékozódni a Gazdaszövetség minden tagja mind azon részletekről is, amelyekkel a közzgazdaságok és más erre hivatott testületek az egyéni és közzgazdálkodást szabályozzák.

A tanácsadás és támogatás a tömörülésben is szükséges és különösen a mai helyzetben, melyben gondolnunk kell azokra, kik érettség elvérzettek és öveiket gondozásra nekünk visszahagyták. Ebben a hadi árvák, a hadi özvegyek, a rokkantak segélyezése és gondozása oly célok, amelyeknek magasztosságát nemcsak képelelben kell ismerni, hanem érzni és a segély kiadásában tette is valóítani.

Nincsen pihenésre ideje senkinek és azért mindenkinek oda kell törekednie, hogy a nagy célok ne csak megjelölve maradjanak, nem csak papíron megörökítve, hanem az életben az életnek megvalósítva is legyenek. És pedig menten minden kicsinyes személyi érdekelt. A haza, a mi létünk, jövőnk, az ifju generáció helyes felnevelése, a jövő nagy Magyarország sokat, mindent kívánunk tőlünk és a minőnek azt látni szeretnők, legyen mindenki már most olyan izig-végig is teljesülni fog, a mi után oly régen vágyakozunk, áhítózunk.

Hiszen virradt a vérben a béke hajnala, intget már és épen azért felkészülve kell várnunk napját, hogy a harczólo karok — kik vissza térnek ide közénk, — magunkhoz öleljük és azok egyesített segélyével építsük fel itt a járásban is a magyar génius kincses tárat, bővelkedő hazát, megelégedettséggel ragyogó kertjét, azt a helyet, a hol csak alkotó és egymást mindenekben megértő jó magyar emberek élnek, kik egymásért és egymás javára élnek — dolgoznak és halnak.

A Muraszombati Gazdaszövetségért:
Gróf Batthyány Zsigmond,
elnök.

Adakozzunk az elesett hősök
özvegyei és árvái javára!
Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Tisztelettel kérjük az előfizetés szives megújítását.

H I R E K.

Olvasóinkhoz.

E szerény újság lapjait irván, nem volt időnk arra, hogy a magunk személyes dolgaival is foglalkozunk, mert a lapot a közérdekű ügyek tárgyalása anyira lekötötte, hogy a szerkesztőség mindenkor csak mint az események bírálója, melltója, tettek és nemes elhatározások buzditója jelent meg a porondon, nem gondolva sohse önmagára. Most, hogy a Gazdaszövetség nagyérdemű elnökének, gróf Batthyány Zsigmond urának hatalmas, az új idők szellemétől áthatott megnyilatkozását jelenthetjük örömmel lapunk olvasóinak lapunk vezetőhelyén, önkéntelenül is elgondolkodunk a vidéki újság szerkesztésén, a vidéki újság iráson.

Emlékeztetünk öltik, hogy pár esztendővel ezelőtt e sorok írója a lap egyik csendes, elhallgatott munkatársát újból buzditani kezdte, hogy ragadjon ismét tollat és írjon tovább is tárcát lapunk részére. A szerény író anyagiakra terelte a dolgot és kijelentette, hogy bizony ő szerény 3 forintokért nem lesz hajlandó tovább tárcákat írni, hanem 6 forintot ker minden tárcáért. Erre e sorok írója, ki meg volt ugyan győződve, hogy a szerény tárcáíró alkotásai elég szerény munkák, megjegyezte neki, hogy 6 forintot nem fizethet neki a szerkesztőség, mert 6 forintért még Mikszáthtól is lehet tárcát kapni. Erre a jámbor tárcáíró megjegyezte, hogy könnyű Mikszáthnak 6 forintért tárcát írni, mert ha Mikszáthnak is annyi fáradságába és izsadságába kerülne a tárcáírás, mint neki, akkor Mikszáth se írna 6 forintért tárcát.

E kis eset így emlékeztünkbe feljúlva, gondolkodóba ejt, hogy milyen nehéz a vidéki újságról feladat. Könnyű a nagy szerkesztőségek emberfeletti munkáját leküzdeni, de nehéz a kis város heti lapját mindig hétről-hétre oly tartalommal ellátni, hogy az olvasó közönség a lapban szórakozást találjon, mert a legnagyobb megelégedés mellett is kritikák özöne zúdul a szegény vidéki szerkesztőre.

A mi lapunknál speciális viszonyok állnak fenn, mert a lap szerkesztőségét 33 esztendő óta áthatotta a tudat, hogy a lap nemzetiségi vidéken kulturmissziót teljesít, és ez a tudat erőt és lelkesedést öntött mindig a lap szerkesztőibe, akik bizony sokszor emberfeletti munkát végeztek, mikor a lapot megjelenítették. Lapunk mai száma közli a járási Gazdaszövetség nyilatkozatát, mely a lap fölötti rendelkezési jogot a Gazdaszövetség részére biztosítja.

Ez a nyilatkozat a lapról eltekintve is felette megbecsülendő és megszívlelendő igazságot tartalmaz és azok a hatalmas szavak, amelyek megállapítják, hogy a Gazdaszövetség a lap átvételével az elmúlt időkre határkövet kíván lerakni és el földelni kíván minden személyi, társadalmi, politikai és egyéb ellentétet, súlyos és megszívlelendő elveket a jövőre vonatkozó, határozott irányítást tartalmaznak abban az irányban, hogy a jövőben e járás minden rétegének és szervezetének össze kell tartania a járás és így egyuttal az ország fejlődése, a nép jólétének előmozdítása érdekében. Erre a nagy és fontos kulturmunkára kéri a Gazdaszövetség illusztris elnöke a közönség támogatását.

Mintán a Gazdaszövetség ezen munka sikeres elvégzéséhez e lapot is jelentős eszköznek tartja, a szerkesztőség nem haladhat el ezen megnyilatkozás mellett a nélkül, hogy a lap 33 éves kulturális munkájára hivatkozva ígéretet ne tegyen arra nézve, hogy ez a lap, amint a múltban is, úgy a jövőben is a magyar kultúra, a magyar vagyonszerzés és speciálisan e járás érdekeinek szolgálatában kíván maradni és ebben a munkájá-

ban nem ismer más célt, mint a békés megértésen alapuló vállalt munkát, jövőbe vetett rendithetelen bizalmat és a reményt hogy e nagy munkának erkölcsi és anyagi eredményeit a közeljövő már igazolni is fogja.

— **Holéczy János** magyar államasuti felügyelő csütörtökön hivatalos ügyben Muraszombatban tartózkodott.

— **Kitüntetés.** Ő felsége Wolfarth Lajos mura-zombati lakos egyévi önkéntesi karszomszónas népfelkelő őrmesternek az ellenség előtt teljesített különösen kötelességhű szolgálatai elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érdemszalagján adományozta.

— **A reformáció emlékűnepe.** A mura-zombati ág. hitv. evang. egyház ez évben ünnepe-lvén a reformációnak 400 éves jubileumát, folyó hó 4-én tartotta a záró s egyuttal hivatalos ünne-pét. A jelen nehéz viszonyok miatt az ünnepe-ly rendes istentisztelet keretében folyt le, amelyen a hatóságok is képviseltették magukat. Az isteni-tisztelet végeztével ünnepi egyházközségi közgyűlés tartatott, amelyen Junkuncz Sándor felügyelő szép és magasztaló beszédet intézett a nagy-számmal összegyűlt egyháztagokhoz, rámutatván a reformációnak eme két áldására: az egyet-értésre s az áldozatkészségre. Ezekután az egyház-tagok, követvén őseik tiszteletét áldozatkészsé-gét, két alapítványt tettek: Egyház fenntartási ala-pítványt (2000 kor.) és stóla-megváltási alapítványt (1000 kor.) Ezenkívül folyamatosan van a gyűjtés még egy alapítványtételre. Ezután a közgyűlés a Kardos-féle emlék tábla leleplezésének idejét 1918. év pünkösd napjában állapítja meg, majd határo-zatát hoz, hogy a káplán fizetéshez évenként 500 koronával, a Felsőcsalagólyban megalapítandó ág. hitv. evang. egyházközség segélyezésére pedig évenként 100 koronával járul hozzá. Ezzel befeje-zték a reformáció 400 éves jubileumának ünneplé-sét, amely normális időkben valószínűleg nagyobb keretekben tartatott volna meg, de amelyet az idő mostoha-sága ellenére is fényesen ünnepe-lték meg. Bizonyosság rá a követésre méltó áldozat-készség.

— **Befejeződtek a reformáció ünnepségei.** Vasárnap délelőtt isteni tisztelet keretében feje-ződtek be a reformáció 400 éves jubileumi ünne-pszégei. Mint értesültünk, Alsómarczon különös fényt kölcsönzött a befejező ünnepélynek Kolos-vári Ferencz gyülekezeti felügyelőnek a diszköz-gyűlésen elhangzott remek beszéde, melyben a reformáció világra kiható érdemét méltatta. Az ünnepe-ly fényét nagyban emelte a zsidahelyi férfiak daléneke, mely Kapi Gyulának zeneszer-zeményét adta elő Ferenczy József zsidahelyi állami tanító vezetése mellett igen szép sikerrel.

— **Kitüntetés.** A legfelsőbb had-vezetőség Skricek József újtölgyesi, Sucher Ferencz völgyközi, Spitzer Ferencz zsidahelyi, Spitzer Oszkár zsidahelyi, Sinkó Alajos szarvaslaki, Pécsék István mező-vári, Perics Iván muravárhelyi, Podleszek János salamonai, Pénzes János mura-zombati, Novák János uriszéki, Nemezc Ferencz barkóci lakos népfelkelőknek az ellenség-gel szemben tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a bronz, Nemezc Alajos mura-halmosi népfelkelőknek pedig már másod-szor az ezüst vitézségi érmet adományozta. Valamennyien a vitéz 83. gyalogezredben szolgálják. Fluk Ágoston battánydi illető-ségi tengerész az ellenséggel szemben tanúsított különösen vitéz magatartása el-ismerésül az ezüst vitézségi érmet kapta.

— **Kinevezés.** Jól megérdemelt elő-léptetésben részesült Bodnár András mura-

zombati járási számvevő. A pénzügy-mi-niszter ugyanis Bodnár András mura-zombati pénzügyi számellenőrt a IX. fizetési osztályba pénzügyi számvizsgálóvá ne-vezte ki.

— **A hősök síremléke.** Kegyeletes feladatot végzett a mura-zombati közkörház érdemes veze-tősege, midőn a mura-zombati kórházban elhalt katonák sírját díszes emlékkövel felöltötte me-tében. A kórház ezen kegyeletes megemlé-kezése és nemes tette hálfára érdemesíti a közönsé-get, mert ime kegyelettel őrzik meg azok emlé-kei, kik életüket a hazáért feláldozták.

— **A 65-66 évbeli születésű felmentett nép-felkelők.** Tudvalevőleg az 1865- és 1866-ban született népfelkelőket néhány hónappal ezelőt szabadságotlák a katonaságtól. Az e korosztályba tartozó népfelkelők között sokan vannak felmen-te és vitás volt, vajjon e felmentettek-re is vonatkozik-e a szabadságolási rendelet. illetve ez évfolyambeli felmentett népfelkelők kötelesek-e újból kérelmezni a szolgálattól való mentesítésüket. Az a kérdés is vitás volt, vajjon a katonaságtól elzabadságotl-e eme korosztálybeli népfelkelők szintén kötelesek-e felmentésért folyamodni. Ez ügyben a honvédelmi miniszter a következőleg döntött: Az 1865-ben és 1866-ban született népfelkelők szabadságotlata-sukkal nem tényleges viszonyba helyeztetvén, az idő szerint nem tekintendő katonai szolgáltra bevontató egyéneknek. polgári alkalmazásukban való meghagyásukat tehát felmentés után nem kell kérelmezniök. Ennek szükségessége csak akkor merül fel, ha ezen évfolyamok esetleg újból behivatnának, de érdekeik akkor is meg volnának óva azzal is, hogy indokolt kérelmeknél felmen-tésük elintézéséig bevárás engedélyvel táthatók el. Azok érdeke sincs veszélyeztetve, akik szabadsá-golásuk előtt határidőhöz kötött felmentésben részesülnek, mert bármiként szól a redjük hozott felmentési határozat, a határidő letelével ez idő szerint bevonulni nem kötelesek.

— **Adomány.** Takács László emléktáblájára Saáry Endre tette. hadnagy 10 koronát volt szives lapunkhoz juttatni.

— **A járási hadigondozó meg-alakulása.** A hadigondozó hivatal kezde-ményezésére országszerte megindult az akció a háború rokkantjai, árvái és özve-gyei felsegítése érdekében. Ostffy Lajos főispán a mura-zombati járásba az össze-író bizottság elnökévé Horváth Pál fő-szolgábirót nevezte ki, tagokul pedig Sze-lepocz János, Kováts István és dr. Sömen Lajos nevezettek ki. Mint hadigondozó tisztségre alkalmas bizottsági tagokul Hor-váth Pál főszolgábiró által Muraszombat községre vonatkozólag javaslatba hozattak a hölgyek közül: Schnell Jánosné, Csizsár Jánosné, Pósfay Ida, Horváth Pálné, Döb-rentey Antáné, Olajos Sándorné, dr. Radu Romulusné, Spranszky Anna, dr. Geiger Vilmosné, dr. Brandieu Sylviusné, dr. Sömen Lajosné, dr. Vályi Sándorné, Klein-reith Józsefné, Nemes Miklósné, Arvai Henrikné, Kardos Józsefné, Junkuncz Sándorné, Mintsek Elma, Kolossa Ida, Rutkai Ignáczné, Kardos Jenőné. Simon Józsefné, Fehér Ilona, Fehér Mariska, Saáry Józsefné, Schweitzer Jenőné, Török Ernőné, Antauer Józsefné és Pósfay Pongrácz, Szelepocz János, Kováts István, Olajos Sándor, dr. Sömen Lajos, dr. Vályi Sándor, Nemes Miklós, Czippott József, Székely János, Fliszár János, Csizsár János, Turk József, Dobrai János, Arvai Henrik, Czippott Miklós, Fülöp Jenő és Thöni Kálmán. Ezen felül a járás egész területén községenkint is megalakultak a hadigondozó szervezetek, melyeknek feladata lesz a hadi árvák ügyé-nek felkarolása és támogatása.

— **Ritka gyűjtemény** fog megjelenni ez év karácsony idejére. A Nádor-féle karácsonyi Album 10-ik köteté, a legpompásabb, a legszebb dal és zongoragyűjtemény lesz, az idei karácsonyi zeneműpiacon. A magyar nótáknak színe-javát tartalmazza, a legismeretebb zeneszerzőköl: Anyos, Eröss, Frater, Kondor, Kárpáthy dr., Révfy dr. és Sas dalai egytől egyig szépek, magyarosak; a kabaréirodalom és a könnyebb műfajú muzsika számottevő nívóságainak, legismeretesebb szerzeményeik mellett sorakoznak az album művészi értékének emelésehez, a kiadó itt is a legjavát adja: Buday, Czeglédi, Erb, Nádor leheletszerű, finom dalalából valószínűségi kizeni csokrot találunk, van még benne sok magyar bakanót, a legpompásabbak közül, keringők, indulók. Szalondarabok és német katonadalok egészítik ki a fényesen összeállított gyűjtemény gazdag tartalmát. Az albumban megjelent művek nagy része ennek és zongorára jelent meg, s így azt hegedűsök is játszhatják. Előjegyzéseket csak november hó 15-ig fogad el a kiadóhivatal, s ajánljuk olvasóinknak, hogy minél előbb rendeljék meg, mert tekintettel a nagy papírhányra, az album csak korlátozott példányszámban jelenik meg s így az előbb beérkező rendelések lesznek előbb elintézve. Az album ára fűzve 8 korona, kötve 10 korona, a pénz előzetesen is be lehet küldeni, ebben az esetben a fűzött albumnál postaköltséggel kor. 8-70 f-t, a kötött albumnál pedig 11 koronát kell beküldeni, vagy lehet utánvéttel is megrendelni a kiadónál, *Nádor Külmán-nál, Budapest IV., Károly király ut. 8.*, vagy bármelyik helybeli könyvtárunknál is megkapható.

Az első hatrendbeli hadikölcsön pályája már annyira átmentek a közforgalomba, a kötvény jó sága és biztonsága oly ismert, hogy közönségünknek e tekintetben újat alig mondhatunk, de felesleges is. A magyar nép, melynek tekintélyes része talán éppen a háborúból kifolyólag, anyagilag kedvező helyzetbe jutott, ezuttal is tudni fogja kötelességét és filléreivel tömegesen sietni fog vérző katonáink segítségére.

Közgazdaság.

Alaptőke-felemelés.

Ez a szörnyű katasztrófa számtalan gazdasági jószágát dönt napról-napra halomra. Ha valaki békében azt állította volna, hogy a világ-háború az ipari vállalatokat és pénzüzeteket rohamos tökeemelésekre fogja készíteni, azt egyszerűen kinevezték volna. És mégis mi látunk? A lehetetlen, az elképzelhetetlen, — vaskos valószínűség vált. Az alaptőke-felemelés, — a békés, egészséges fejlődés és üzletkibővítés kísérője — eddig nem tapasztalt jelentőségre emelkedett a háború kellős közepében.

A „Magyar Nemzetgazda” azt az érdekes hírt közli, hogy a német birodalmi kormány szakítva a német kereskedelmi törvény liberális rendszerével, az alaptőkefelemelés keresztülvételét kormányhatósági engedélyhez kívánja kötni. Ennek oka az volna, hogy a mind gyakrabban ismétlődő tökeemelések a rendelkezésre álló tőkéket elvonják a hadikölcsönöktől.

A pénzüzetek mindenképpel azért bocsátanak ki új részvényeket, mert óriási a kereslet a jó papírok után. A háborús nyereségekből képződött tőke elhelyezést keres. A forgalomban levő részvények nem elégítik ki a keresletet: szükséges tehát új részvényeknek a kibocsátása, amely amellett, hogy a kereslet szükségleteit kielégíti, egyúttal tekintélyes tőkéket köt le a pénzüzeteknél, amelynek segítségével utóbbiak is abba a helyzetbe kerülnek, hogy megküzdjenek a béke korszakában reájuk nehezedő, megannyibbodott feladatokkal.

Másik fő oka a pénzüzeti tökeemeléseknek a hihetetlen módon megszerződött betéteknek

konzerválása. A pénzüzeteknek emines érdeke, hogy a náluk elhelyezett betéteket vagy legalább azoknak egy tekintélyes részét állandósítsák. Erre azonban sok kihatásuk nincsen, mert a kétségele nélkül következő vagyoni adó a most összehalmozott betétek tekintélyes részét ki fogja venni a bankok kezéből. Abban az esetben azonban, ha az intézet új részvényt bocsát ki, módot ad a betevőnek arra, hogy betétjét részvény alakjában a bank állandó rendelkezésére bocsássa.

Az iménti vizsgálódás is már kétségelelen teszi, hogy a háborús tökeemeléseket koránt sem lehet a visszaélések, az egészségtelen kinövésök üldöződő kategóriába sorolni. Ellenkezőleg azokat a háborús, de még inkább az árnyékát előrevetítő átmeneti közgazdaság vas törvényei hívták életre. Ezek a tökeemelések akár az ipari vállalatok, akár a bankok valószínűsítik meg és akár a jövedelemből, akár új tőkék lekötésével valószínűsítik meg, közgazdasági szempontból csak hasznos és áldásos eredményekre fognak vezetni, ha céljuk a vállalatok és intézetek megerősítése, a jövő súlyos feladataihoz edzése, és betartják azt a határt, azt a mértéket, amelyet a vállalkozások gyümölcsözőtől képessége szab meg. Egészségtelennek csak akkor fájulnának, ha akkora tőkékkel halmozódnak fel egyes vállalatoknál, amelyeknek forgatására, gazdasági kiaknázására a vállalatok képtelenek bizonyulnának.

Ha már most a mi speciális viszonyaink között azt az okot vizsgáljuk, mely a német kormányt az engedélyezés ridég gondolatával megbarátkoztatta, akkor meg kell állapítanunk, hogy nálunk az eddigi és ezutáni hadikölcsönök sikerét elsősorban a bankok biztosították, illetőleg fogják biztosítani. Azt az óriási betétmögét, amely nálunk felgyülemlett, a mai rendkívüli gazdasági viszonyok között nem is tudnák másképpen és jobban gyümölcsözteni, mint hadikölcsönbe fektetéssel. A tökeemelések korlátozása, hatósági engedélyhez kötése tehát a mi speciális viszonyaink között többet ártana, mint használna maguknak a hadikölcsönöknek is. Nem volna helyes gazdasági-politika az államtól, ha azoknak az intézeteknek megerősödését, üzembővítését gátolná, amelyek az ő hitel-szükségleteinek kielégítésénél elsősorban jöhetnek számításba.

Ezek előrebocsátása után mint a járás közgazdasági fejlődésének élénk megnyilvánulásait csak örömmel lehet üdvözölni a Muraszombati Mezőgazdasági Bank azon elhatározását, hogy alaptőkéjét, egy millió koronára emeli fel. A muraszombati pénzüzetek ezen megmozdítása jelenti azt a fejlődési irányt, melyben a pénzüzeteknek haladniuk kell, hogy a járás közgazdasági érdekeit nemcsak az intézetek, hanem a járás egész lakossága érdekében szolgálják. A részvény aláírások mint értesülünk serényen folynak, és amint az érdeklődésből megállapítható, a Mezőgazdasági Bank ezen akciója teljes sikerrel is fog végződni.

A burgonyakészletek rekvirálása. Hadik János gróf közlelmzési miniszter elrendelte a bejelentett burgonyakészletek rekvirálását. A rekvirálási eljárás a törvényhatóság első tisztviselői tartoznak olykép előkészíteni, hogy az legkésőbb 1917. évi november hó 8-án megkezdhető legyen. A rekviráló hatóság a készletek feltárását és az igénybevett községeket és az egyes községekben házról-házra járva, köteles foganatosítani, tartozik minden burgonyatermelő gazdaságában felkeresni és vele az 1917. évi egész természeté nézve elszámolni. A burgonyatermést az Országos Burgonyaközvetítő Iroda részére rekvirálja. A rendelet részletes utasítást tartalmaz a hatóság eljárására vonatkozóan. A termelő a rekvirált burgonyakészletek fölött tovább nem rendelkezhetik, azt föl nem használhatja, köteles megővni a készleteket addig, amíg azoknak átvétele iránt az Országos Burgonyaközvetítő Iroda nem intézkedik. Az a termelő, aki az eljárás során ajánlotta fel a burgonyakészletét, az a 3310. számú kormány-

rendeletben megállapított árt kapja, az eljárás folyamán egyébként igénybevevett összes többi burgonya után a legmagasabb árkánál 20 százalékkal kisebb térítési árt kap a termelő. A rendelet november hó 2-án lép életbe s ezen túl a vásárlási igazolványokat csupán az ellátatlanság igazolása céljából állítanak ki. A rekvirálás elrendelése előtt kiadott vásárlási engedélyek november 2-ika után csak a Burgonyaközvetítő Iroda hozzájárulásával használhatók fel. A rendelet többi része a büntetőintézkedéseket tartalmazza.

— **Ölcső mész.** A Muraszombatjárás Gazdák-szövetsége két vagon mészert kért és azt várja. Ára mérsékelt lesz. A Szövetség azon tagjai, akiknek mészre szükségük van, jelentésként belevelőz-lapon szükségletük mennyiségét a titkárnál. A mész megérkezéséről annak idején értesülni fognak.

Soproni hadirokkant munkaközvetítő működése. A hadirokkant munkaközvetítő hivatal még f. évi aug. hó-1-én megkezdte működését, eddig is több rokkant nyert már elhelyezést, a hivatali ügyforgalom egyre növekszik. Ujabbban a következő rokkantak várnak elhelyezésre: Egy 30 éves, nőlen, elemi iskolai végzettségű hentes segéd portási állásba ohajtana jutni; bal karja amputált, bal szemére vak. Négy középiskolai (gimnázium) és 2 éves textilipari tanfolyamot végzett kello intelgen-cialv bírő 30 éves, nő, két gyermek atyja hasonló szakmáján könyvelői állást ohajti, bal lába a fekvő harmadban amputált (60%/o-os) Egy nőlen 20 éves VI. elemi és II. polgári iskolát végzett asztalossegéd hasonló szakmában (valamely asztalos vagy butorgyárban) keres alkalmazást; balkarja csaki korlátozottan mozog. Egy 32 éves nőlen, csendőrségi szakiskolát és III. ipari tanfolyamot végzett volt kereskedő, egy rendőrbiztosí vagy hasonló állást keres; belső betegsége: idült veselőb, vese nyomás. Egy nőlen, 30 éves VI. elemi iskolát végzett földmívelési napszamos, udvar felügyelő ohajtana lenni valamely uradalomban; bal lába amputált. Iroda szolgái állást keres egy nőlen, 23 éves VI. elemi iskolát végzett földmívelési napszamos, fejlődéssel. Egy nőlen elemi iskolai végzettségű ács segéd, bal láb új fagyással, valamely gyárba keresne alkalmazást. Egy nőlen, 23 éves VI. elemi iskolai végzettségű kömves segéd, megfelelő szakmában irnokai illetoleg palléri állást keres; — jobb keze amputált. — Erdőőri alkalmazást keres egy nő, 36 éves iskolai végzettségű bírő földmívelési napszamos; balkeze sérült 2 ujja használhatatlan. — Éjjeli őri, vagy portási állást keres egy nő, VI. elemi iskolát végzett csereszepő bal alsó karja béna. — Postai levélkiorodó állást ohajtana elnyerni egy nőlen, 23 éves VI. elemi iskolát végzett földmívés, kinek balkeze béna. Irodái alkalmazást vagy kereskedésben eladónak ajánlkozik, egy 27 éves nőlen IV. elemi és II. polgári iskolát végzett szobafestő és mázoló, ki has lovés és jobbkezcukló sérüies folytan vált rokkanttá. Urasági inas illetove szolgát ohajtana lenni egy elemi iskolai végzettségű földmívés, nőlen, 22 éves, balkarján három lótt bént (begyógyulva) ballabszáránál meggyógyult törés (50%/o-os) (rokkantsággal) Gazdaságban munkásfelügyelő állást keres egy nő VI. elemi iskolát végzett földmívés, kinek balkeze és ballába csuklóban merev. A hadirokkant munkaközvetítő hivatal ezuton is kéri a kamara területén lévő vállalatokat, hogy minden munkaalkalmat telefonice (telefonszám 459) avagy írásban jeleítsenek be annak a közlésével, hogy a szóbanlevő üres állás mennyi ideig tartatik fenn rokkantak részére. Egyuttal közöljük azt is, hogy a M. Á. V. igazoltsága a soproni hadirokkant munkaközvetítő körletébe tartozó azon rokkantak részére kik elhelyezés és tárgyalás céljából lakó, vagy állandó tartózkodási helyükről a munkaközvetítőhöz és vissza utazni akarnak, egyszeri utazásra és 50 Km.-nél nagyobb távolságra, teljesen ingyenes III. osztályú nyeniet jegyet ad. Állásba menő rokkantak részére pedig a fenti távolsági feltétel mellett felárú II. oszt. nyeniet jegyet kapnak. Az erre vonatkozó kérvényeket a soproni hadirokkant munkaközvetítő irodához kell irányítani, (Sopron, Ötvös-utca 11. szám.)

A szerkesztésért felelős: **Dr. Vályi Sándor.**

Ne feledkezzünk meg a kórházainkban ápolt sebesült katonákról!

Meghívó.

A Péterhegyvidéki Takarékpénztár Részvénytársaság 1917. évi november hó 26-án délelőtt 11 órakor Péterhegyen, az intézet saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek azzal hivatnak meg, hogy alapszabályaink értelmében részvényeiket — illetve megbízásaikat — magukkal hozni sziveskedjenek.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság javaslata az alaptőkének 40.000— koronáról 60.000— koronára való felemelése tárgyában.

2. Alapszabály módosítások.

3. Az alapszabályok 17-ik §-a értelmében beérkezett indítványok tárgyalása.

Péterhegy, 1917. évi november hó 1-én.

Gróf Batthyány Zsigmond,
elnök.

VIGYÁZZON**egészségére!**

Megbízható és jóminőségű nikotinmentes **cigaretta-hüvelyeket**

csakis **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papírkereskedésében Muraszombatban szerezhet be.

Könyvujdonságok

a megjelenés után azonnal kaphatók, ugyszintén Olcsó Jókai — Modern Könyvtár — Magyar Könyvtár füzetek raktáron nagy választékban. — **Balkányi E. Muraszombat.**

**Hornyolt cserép
lapos cserép
faltégla**

kapható

BILLSICS J. UTÓDA

KOVÁCS FERENCZ

gőztéglagyárában

Zalaegerszeg-Ola.

Interurban telefon . . . 41. szám.

Táviratcim: Kovács gőztéglagyár.

Szállítás bármely állomásra.

35 dekás

tábori dobozok

kaphatók

Balkányi Ernő

Muraszombat.

Pergamentpapír

befőtt bekötéséhez, elsőrendű minőség.

Kapható: **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papírkereskedésében **MURASZOMBAT.**

Tyuk, pulyka és lud

toll

fosztott és fosztatlan állapotban, osztályozva különböző és jutányos áron kapható

Pollák Zsigmondnál

VASHIDEGKUT. Vas megye.

A t. Vendéglős uraknak

figyelmükbe ajánlom, hogy a legjobb minőségű s legszebb

papír-szalvétát

legolcsóbb árban szállítom.

Balkányi Ernő Muraszombat.

== VASVÁRMEGYE ==

== LEIRÁSA ==

népszerű füzetecske iskolai és magán célra, a vármegye több iskola III. osztályába bevezetett tantárgya. ára 20 fillér. Kapható **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papírkereskedésében, Muraszombatban.

Előfizetők ingyenes
hirdetés-rovata.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetők ingyenes
hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfit és női cipő raktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos

BENKŐ JÓZSEF Szállódája az „Elefánt”-hoz.

LOBRAI JÁNOS nagy vendéglője

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPPOT MIKLÓS férfi- és női cipéző,

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése.

FLISZÁR JÓZSEF épület- és butorasztalos. Motorerőre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legolcsóbb bevásárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KEMÉNY MÓR „Korona” kávéháza.

HIRSCHL ANNA fűszer kereskedése és kész férfi ruharaktára a vasút állomás mellett.

PLACSEK VENCEL órás és aranyműves Muraszombat.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecskavágó gépek árusítása

NÁDAI JÓZSEF

hornagykereskedése, Gróf Szápáry-utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipéző.

FLISZAR JÓZSEF vendéglős.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

KOFJACS FERENCZ épület- és műlakatos kerékpár javító.

NEMECZ JANOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, kerékpár és mindennemű gazdasági gépekben.

POLLAK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

PÉTERKA FERENCZ vendéglős

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőztéglagyára.

RITUPER ALAJOS épület- és műlakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely. Kerékpár raktár.

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JOZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester Szombathely.

GROSZ SAMU vendéglős Urdomb.

SIFTAR ISTVÁN vendéglős Palmafa.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Kőhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII Sip-ú. 5

KÜHAR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÜHAR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHAR ISTVÁN vendéglős Márkusházán.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

SÁVEL JÁNOS vendéglős Kisszombat.

STIVÁN FERENCZ vendéglős Kőhida.

SIFTAR MIHÁLY vendéglős Sűrűház.

SOMMER JOZSEF vendéglős Felsőlendva.

VEZÉR JOZSEF vendéglős Mártonhely.